

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Capvt IV. De gratia Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

CAPVT IV.

De Gratia Christi.

SECTIO I.

Qualis fuerit Gratia Christi.

Nomine gratiæ hîc intelligimus in genere; illud, per quod aliquis Deo gratus & dilectus efficitur, ac proinde iustus & sanctus: cùm autem certum sit, Christum Dominum non solum secundum diuinitatem, sed etiam secundum humanitatem fuisse Deo gratum ac dilectum (quod & testimonio cœlitus misso tum in eius baptismo, tum in transfiguratione declaratum est) ac proinde iustum & sanctum, vt sæpe in scripturis vocatur; quaestio est, quâ ratione fuerit (in quantum homo) Deo gratus ac dilectus, seu per quid eius humanitas fuerit formaliter sanctificata. Pro cuius resolutione

Dicendum 1. Christi humanitatem sanctificatam fuisse per gratiam habitualem, eius animæ infusam.

Probatum 1. ex cap. 11. 11. Vbi de Christo dicitur, quòd *requiescet super eum spiritus Domini*, quo loco per spiritum Domini gratiam habitualem sanctificantem intelligi docet S. Thom. q. 7. a. 1. Item ex cap. 1. S. Ioan. vbi Verbum incarnatū dicitur *plenum gratiæ & veritatis. Et de plenitudine eius nos omnes accepimus*; vnde sic argumentari licet: Christus plenus fuit illâ gratiâ, quæ ex eo tanquam fonte in nos effluit, & per quam sanctificamur; atqui gratiam habitualement nos ex illo accipimus, & per illam sanctificamur, vt supponimus ex tractatu de Gratia; ergo Christus fuit præditus, imò plenus gratiâ illâ habituali sanctificante.

Probatum 2. ex Athan. serm. 2. cont. Arianos, vbi de Christi-

Christo sic loquitur: *Quia ipse ut homo gratiam accepit, inde etiam factum est, ut nos etiam acceperimus.*

Probatur 3. ratione ducta ex his Apost. verbis Rom. 8. *Quos præsciuit, & prædestinavit conformes fieri imaginis Filij sui;* Vbi enim est conformitas sanctitatis, ibi eadem forma sanctificans debet reperiri; vnde sequitur, quòd, cum inter Christum & alios iustos conformitas illa secundum Apost. mentem reperiri debeat; sicut iusti per gratiam habitualement sanctificantur, sic etiam Christus per eandem dici debeat sanctificatus.

Dicendum 2. Christi humanitatem præterea fuisse quoque sanctificatam per ipsammet diuinitatem, cui vnica fuit in persona Verbi.

Probatur 1. ex cap. 10. Act. vbi sanct. Petrus dicit Christum fuisse vnctum Spiritu sancto, quò loco per vnctionem sanct. Aug. lib. 15. de Trinit. cap. 26. intelligit sanctificationem; quasi dicat sanctus Petrus Christum ideo fuisse sanctum, quia ipsamet diuinitate vnctus & sanctificatus fuit.

Probatur 2. ex 6. Synodo gener. act. 17. vbi dicitur voluntatem Christi ideo nihil contrarium Deo velle, quia deificata est, id est sanctificata per diuinitatē, cui vnica est.

Probatur 3. ex S. Greg. Naz. orat. 36. num. 93. & 94. vbi dicit, Christum vt hominem esse diuinitate ipsa vnctum, id est sanctificatum: nec illam vnctionem fieri per aliquam operationem vt in alijs, qui sanctificantur, sed totius diuinitatis vnctis presentia; & S. Damase. lib. 3. de fide cap. vbi sic loquitur: *Ipsè Christus seipsum vnxit, vnctus vt Deus, vnctus autem vt homo? vnctio autem humanitatis est diuinitas.*

Probatur 4. ex eo, quòd actiones humanitatis Christi fuerunt infiniti meriti ac valoris, vt dicitur c. 6. vnde sequitur, ipsius sanctitatem fuisse infinitam, quia valor moralis & meritum actionum fundatur præsertim in sanctitate personæ operantis, vt supponimus ex tractatu de gratia; non potest autem intelligi, quomodo Christus secundum humanitatem fuerit infinite sanctus, nisi in quantum

eius humanitas per ipsammet diuinitatē fuit sanctificata.

Dicendum 3. humanitatem Christi à primo instanti suæ conceptionis fuisse duobus supradictis modis sanctificatam; fuit enim à primo illo instanti Verbo diuino vnita, vt ex antedictis constat; vnionis autem illius excellentia hoc postulabat, vt anima Christi gratiā illā & sanctitate habituali donaretur, cū ratione illius vnionis à primo illo instanti dignissima esset, cui gratia illa conferretur.

Quæres 1. an, sicut Christus habuit gratiam habitualem sanctificantem, sic etiam gratiam actualem excitantem, & adiuuantē acceperit ad actus supernaturales eliciendos, sicut & ceteri homines ex eius meritis eam accipiunt? Resp. negatiuè: sicut enim beati in cœlo gratiā illā excitante, & adiuuante non indigent, quia clara Dei visio, & eius perfectus ac beatificus amor illis sufficiunt ad actus virtutum supernaturalium eliciendos, qui eorum statui conueniunt; sic cū anima Christi fuerit à primo instanti conceptionis excellentissimo lumine gloriæ prædita, proindeque clarā essentia diuinæ visione, eiusdemque amore beatifico dotata, nullā præterea actuali gratiā indiguit ad quosuis virtutum actus exercendos.

Quæres 2. an gratiā illā, quæ gratis data vocantur, Christo collatæ fuerint? Resp. affirmatiuè; ratio est, quia hæ gratiæ maximè aptæ fuerunt ad ea opera exercenda, per quæ ipse Christus generis humani redemptionem perfecit; vnde conuenientissimum fuit, vt in gradu perfectissimo illi conferrentur.

Quæres 3. an gratia habitualis Christi aliquod incrementum acceperit? Resp. negatiuè; Ratio est, quia gratia collata fuit Christo à primo instanti conceptionis intuitu vnionis hypostaticæ, vt supra dictum est; illius autem vnionis dignitas & excellentia requirebat, vt in Christo talis gratiæ plenitudo inesset, quæ nullum postea incrementum acciperet. Id etiam præterea constat ex eo, quod gratia non augetur in statu viæ secundum legem Dei ordinariam, nisi per merita; atqui Christus nihil sibi meruit

rui

Iuit quoad animam, & perfectiones illi inexistentes, vt infra dicitur; vnde S. Greg. Nazian. epist. 1. ad Cleodonium paulò post initium exponens illi fidem cath. sic loquitur: *Si quis Christum ex operibus perfectum esse dixerit, anathema sit*; ex quo loquendi modo patet, hanc veritatem, vt fide diuinà credendam, ab illo propositam fuisse.

Nec his obstat, quòd S. Luc. cap. 2. dicitur puerum Iesum profecisse gratià & sapientià apud Deum & homines: vt enim docet S. Thom. q. 7. a. 12. ad 3. particulis istis (*Sapientià & gratià*) non intelliguntur habitus; sed ipsa opera sapientiæ, & gratiæ; sensusque est, Christum pro aratis suæ progressu perfectiora opera sapientiæ & gratiæ exercuisse; solet enim scriptura (vt monet S. Doctor) opera virtutum nuncupare ipsomet nomine virtutum.

SECTIO II.

An in Christo fuerint virtutes & dona Spiritus Sancti.

Qvæstio intelligenda est non de virtutibus intellectualibus, vt sapientià, scientià, de quibus postea; sed de virtutibus propriè dictis, siue moralibus, siue Theologicis. Pro cuius resolutione

Dicendum 1. in Christo fuisse omnes virtutes, quæ nullam secum imperfectionem includunt eius beatitudini repugnantem. Hoc constat ex eo, quòd (vt docet S. Thom. q. 7. a. 2.) virtutes ab ipsa gratia tanquam à proprio fonte deriuantur; vnde, cum in Christo fuerit gratia perfectissima, sequitur, quòd ex illa perfectissima etiam virtutes processerint.

Diximus in assertionem, virtutes illas in Christo fuisse, quæ nullam includunt imperfectionem eius beatitudini repugnantem; supponimus enim id, quod ex dicendis seq. cap. constabit, animam Christi fuisse à primo instan-

ti fu
one
H
nim
stere
Se
nim
dum
(vt d
ata.
D
de il
eius;
ne spe
gere
er. in
turC
corpe
men
ctum
vnde
lum f
virtu
ipsaC
lemq
anim
titud
Se
si per
actus
lo fa
nullu
potu
qua,
comm
offen
Chrif

ti

ti suæ creationis beatam, id est clarâ & intuitivâ Dei visione præditam.

Hinc sequitur 1. in Christo non fuisse fidem; virtus enim illa nullo modo potest cum visione beatifica consistere, vt docet S. Thom. art. 3.

Sequitur 2. in Christo non fuisse spem; primum enim illius virtutis obiectum, est animæ beatitudo nondum obtenta, vt docet S. Thom. art. 4. At Christi anima (vt dictum est) à primo instanti suæ conceptionis fuit beata.

Dices, videri Christum vtramque virtutem habuisse; de illo enim dixit Isaias cap. 11. *Erit fides cinctorum venum eius;* & in eiusdem persona Dauid dixit Ps. 30. *In te Domine speravi.* Resp. Isaiam Prophetam, fidei nomine intelligere fidelitatem in verbis & promissis, vt explicat S. Hier. in eum locum. Quod vero attinet ad spem, respondetur Christum habuisse quidem actum spei respectu gloriæ corporis, quæ est obiectum spei secundarium; non tamen ipsam spei virtutem seu habitum, cum nullum actum circa primum eius obiectum elicere potuerit; vnde & probabiliter aliqui Theologi dicunt, actum illum spei respectu gloriæ corporis non processisse ab illo virtutis habitu, sed fuisse actum simpliciter elicitem ab ipsa Christi voluntate in statu beatitudinis iam posita, talemque actum nobiliorem fuisse, quàm si processisset ab anima Christi habitu spei præditâ, sed extra statum beatitudinis positâ.

Sequitur 3. in Christo non fuisse virtutem pœnitentiæ, si per illam intelligatur virtus illa specialis, cuius proprius actus sit dolere de peccato à se commissio, Deoque pro illo satisfacere, cum (vt ex antè dictis constat) Christus nullum vnquam peccatum commiserit, vel committere potuerit: si verò per pœnitentiam intelligatur virtus aliqua, cuius actus sit, detestari peccatum, à quocunque commissum sit, velleque pro illo satisfacere, ac diuinam offensam compensare; certum est talem virtutem in Christo fuisse, cum pro peccatis omnium hominum diui-

na iustitia satisfecerit, illaque summo odio & horrore
prosecutus fuerit.

Dicendum 2. in Christo fuisse dona Spiritus Sancti. In
S. Thom. supra art. 5. Probatur 1. ex If. 11. vbi de Christo
dicitur, quod *requiescet super eum spiritus Domini; spiritus
sapientia, & intellectus, &c.* Probatur 2. ex eo, quod (ut
dicit S. Doctor) per dona Spiritus Sancti intelliguntur
habitus quidam supernaturales diuinitus infusi, homi-
nem ad hoc disponentes, vt facillimè à Spiritu Sancto
moueatur ad heroicas quasdam seu præstantissimas vi-
tutum actiones; constat autem, quod anima Christi facillimè,
ac perfectissimè à Spiritu sancto ad qualibet excel-
lentissima opera mouebatur, iuxta illud sancti Luc. 4.
*sus autem plenus Spiritu Sancto regressus est à Iordane; & ag-
batur à spiritu in desertum.*

Dices 1. hæc dona in beatis non amplius reperiri:
que enim in cælo fortitudine opus est ad res arduas
difficiles, quæ illic nullæ sunt, neque consilio etiam opus
est, nec timore; ergo cum Christus à primo instanti con-
ceptionis suæ beatus fuerit, sequitur, quod dona illa non
habuerit? Resp. 1. Christum non solum beatum ac con-
prehensorem fuisse, sed etiam simul viatorem ac pere-
grinum, vt docet sanct. Thom. q. 15. a. 10. ac proinde
multum secundum partem superiorem animæ diuinâ visionem
ac fruitionem præditum fuisse, simul etiam secundum in-
feriorem eiusdem animæ portionem ijs omnibus diffi-
cultatibus siue externis siue internis (si peccatum, igno-
rantiam, & alios defectus, de quibus supra dictum est, ex-
cipias) obnoxium fuisse, quibus alij homines viatores
subiacent, proindeque dona illa Spiritus sancti in eo non
fuisse inutilia.

Resp. 2. quamuis hæc dona non maneant in beatis
quoad passiones inferioris partis reprimendas vel dirigi-
endas, manere tamen in illis quoad ornatum animæ
rectitudinem voluntatis, quæ perfectam aptitudinem
dispositionem semper retinet ad hoc, vt facillimè à Spi-
ritu sancto moueri possit ad quilibet illi placitum,

proinde eâ etiam ratione dona illa potuisse in Christo Domino reperiri.

Dices 2. Donum timoris versari circa malum culpæ, vel poenæ propter admissam culpam; atqui Christus nullo modo peccare potuit. Resp. cum S. Thoma q. 7. a. 6. fuisse in Christo timorem Dei, non quidem seruilem, qui animam affligeret, sed filialem, qui charitatem accenderet, isque est, quem S. Aug. lib. 14. de ciuit. cap. 9. vocat timorem castum, quo quis peccatum horret non sollicitudine necessitatis, sed tranquillitate charitatis; vnde (vt rectè explicat S. Doctor) in Christo fuit timor Dei, non prout respicit malum separationis à Deo per culpam, aut malum punitionis pro culpa; sed secundum quod respicit ipsam diuinæ maiestatis eminentiam, prout scilicet anima Christi à Spiritu Sancto mouebatur in Deum affectu quodam singularis reuerentiæ; hunc enim affectum reuerentiæ ad Deum Christus quatenus homo præ cæteris habuit plenior, ideoque attribuit ei scriptura Is. 11. plenitudinem timoris Domini.

CAPVT V.

De Scientia Christi.

SECTIO I.

Qualis fuerit scientia Christi.

Supponimus tanquam certum, Christum Dominum præter scientiam increatam & diuinam, quæ illi competebat in quantum Deus, habuisse etiam scientiam creatam in quantum homo, cum habuerit animam potentiâ intellectiuâ præditam sicut cæteri homines. Hoc constat tum ex scriptura Is. 11. *Requiescet super eum spiritus scientiæ & intellectus*; S. Ioan. 13. *Sciens Iesus, quia*

N

venit